

les adjudicacions, el sobrepreu de la qual més alt va ser el de les obres de jardineria, "va facturar 6.000 milions de pessetes en jardineria. De 6.000 –assenyala la transcripció textualment en paraules d'un dels empresaris–, jo en cobraria, exagerant, 1.000 o 1.000 i un poc més. Si en feien un contracte de 80 milions de pessetes, potser en donaven 16 o 20". La resta dels diners, fins a la quantitat facturada, d'acord amb les converses, es dedicava al repartiment de comissions il·legals. Els interventors que van realitzar l'informe judicial després de la suspensió de pagaments de Terra Mítica, encara pendent de ser aixecada, calcularen el sobrecost de les obres en 96 milions d'euros, uns 16.000 milions de les antigues pessetes. Les despeses de construcció del complex van superar els 400 milions d'euros.

Als documents remesos al fiscal també apareixen l'aleshores director d'obres del parc, Antonio Rincón, i el responsable financer del complex, Justo Valverde, en aquell moment cunyat de Zaplana. Els industrials comenten que la reforma de la casa de Valverde –entre 40 i 50 milions de pessetes– es va pagar dels comptes de Terra Mítica. "El que es va fer és la casa de Justo Valverde. Si ho has de pagar, no ho fas, però si és debades...", apunta la denúncia.

Zaplana ho nega tot de dalt a baix; ha presentat querelles contra els diputats i els empresaris que prenen part en les converses; ha aconseguit que Rajoy li done suport i ha propiciat que Génova force el president Camps a eixir en la seua defensa; el màxim responsable de les Corts valencianes, Julio de España, un dels seus fidels, ha deixat de costat el seu vessant institucional i ha decidit dur els dos diputats socialistes a la Fiscalia per enregistrar les converses a seu parlamentària, i també ha aconseguit que els mitjans afins, com ara *El Mundo*, publiquen una entrevista amb un dels empresaris que apareixen en les converses assegurant que el PSPV li oferí 1,8 milions d'euros per vincular Zaplana amb aquest cas.

El fiscal ha decidit que ha d'investigar, i serà la via judicial qui determine fins a on arriba aquesta polèmica denúncia.

Pere R. Fernández
Alacant

L'home que volia menjar-se Madrid

L'estrella d'Eduardo Zaplana s'apaga a Madrid. El qüestionament que fan de la seva feina diversos diputats del PP, la situació interna que es viu al partit i la sortida a la llum pública de diversos casos de corrupció han fet que l'expresident de la Generalitat Valenciana visqui les hores més baixes.

Quan a final del 2002 Eduardo Zaplana arribava a Madrid per ser ministre de Treball i Afers Socials i portaveu del Govern de José María Aznar ho feia amb grans expectatives. Li agradava que, d'acord amb els seus gustos futbolístics, el definissin com un "galàctic" del PP. El de Cartagena havia teixit una bona xarxa de suports mediàtics, empresarials i polítics que li havien de procurar un bon aterratge a la capital i al Ministeri. Esperava, a més, que una victòria del PP a les generals del 14 de març del 2004 li permetés accedir a una vicepresidència del

Govern. I d'allà, qui sap si després... L'ambició de l'advocat proclamat liberal que va arribar a ser alcalde de Benidorm, la capital turística d'Alacant, gràcies a una trànsfuga, semblava no tenir límits.

Però la carrera política de Zaplana, a l'igual que la de Piqué, Acebes, Rajoy o Pastor, va patir un greu contratemps per la sobtada derrota dels populars després dels atemptats de l'11 de març i les mentides de l'executiu d'Aznar. El polític murcià va ser una de les cares de la mentida, juntament amb Àngel Acebes, en la seva condició de portaveu del Govern espanyol.

Un cop Rajoy es va veure a l'oposició, va haver de refer el partit i, de comú acord amb Aznar i un cop "evacuats" Rodrigo Rato –al Fons Monetari Internacional– i Jaime Mayor Oreja –a l'Eurocambra–, va premiar els dos ministres més cremats per l'11-M amb càrrecs de màxima responsabilitat. A Acebes, el feia secretari general, i a Zaplana, portaveu al Congrés malgrat el seu desconeixement de la mecànica parlamentària i alguns casos obscurs, com ara la compra d'un pis de 532 metres quadrats al passeig de la Castellana després de la increïble concessió d'una hipoteca d'1,6 milions d'euros amb un sou de només 72.000 euros bruts com a ministre.

L'estrella de Zaplana, un dels objectius indissimulats del PSOE en la seva estratègia de desgast a l'oposició, s'ha anat apagant i l'aparició de nous casos que l'esquitxarien hi ha ajudat força. Però ell no es fa enrere i fins i tot s'envalentona. "Fa temps que vénen a per mi i s'ha acabat això de callar sempre i la impunitat d'alguns. A partir d'ara cadascú assumirà les seves responsabilitats", afirmava fa uns dies en roda de premsa al Congrés dels Diputats mentre recordava, fent bandera de l'ètica i les bones maneres, que "tot és qüestió de saber si en política hi ha límits o no". El dirigent popular evitava, sense perdre les maneres, despenjar-se, o que se li arrugués la camisa, ja que per molts atacs i baixeses que li llancin, segons diu, seguirà "treballant per la llibertat".

En els darrers mesos se l'ha qüestionat com a portaveu parlamentari. Es dona per fet que, tant si Rajoy guanya com si no, Acebes i Zaplana –que van ser, per exemple, obertament qüestionats

Setembre passat: presa en consideració al Congrés de l'Estatut valencià. El grup popular aplaudeix l'acceptació del text, excepte Zaplana i Carlos Aragonés, dofí d'Aznar i bon amic.

per Josep Piqué fa uns mesos— seran rellevats. En tot cas ja hi ha qui s'ha avançat i alguns mitjans de comunicació de l'òrbita del PP poc afins a Zaplana o en algun cas ajudats per Francesc Camps (com és el cas del confidencial web www.elsemanaldigital.com) ja han revelat que es obertament criticat per diputats del grup. Com a substitut seu s'ha parlat del diputat i portaveu d'Ex-

teriors Gustavo de Arístegui, un brillant diplomàtic. Segons alguns diputats, la seva màxima preocupació durant mesos ha estat la mida del seu despatx i la necessitat que aquest disposi d'un bany "full equip". De gestió parlamentària, ben poca cosa.

Els suports de Zaplana dins el grup parlamentari mai no han estat extraordinaris, i els canvis i les dimissions l'han

anat deixant sol. Al seu entorn segueixen Antonio Luis Martínez Pujalte, germà del popular diputat nascut, com Zaplana, a Cartagena. El petit dels Pujalte ja va acompanyar Zaplana a la Generalitat i al Ministeri i el tàndem ha continuat funcionant a Madrid. Igual passa amb el seu assistent Gregorio Fideo.

Entre els diputats, Vicente Martínez Pujalte continua fent-li costat, però ja

El refugi mallorquí

La relació d'amistat entre Jaume Matas i Eduardo Zaplana ve de lluny. Les respectives esposes són família. Per aquesta raó els dos polítics es coneixien abans d'ocupar les presidències dels governs respectius. Però va ser quan tots dos accediren als màxims càrrecs institucionals valencià (Zaplana, 1995) i balear (Matas, 1996) quan la relació es va refermar. Especialment arran d'un viatge oficial de Matas a València, al febrer del 1997. A partir d'aleshores el coneixement per raó familiar deixà pas a una intensa amistat forjada també, a més de l'estima personal, per interessos polítics compartits. Del 1997 ençà, el PP balear, per mà de Matas, inicià el seu procés de "valencianització" sota la influència de Zaplana. Quan el valencià fou nomenat per José María Aznar ministre del Govern espanyol, va influir en el posterior nomenament de l'amic Matas com a ministre de Medi Ambient (2000). Va ser durant aquests anys quan el PP illenc, sota el control absolut de Matas, es va "zaplanitzar".

A la capital espanyola Zaplana i Matas feren carrera. Sempre tingueren el suport entusiasta d'*El Mundo*, que els arribà a assenyalar com a futurs recanvis fonamentals per a la cúpula conservadora post-Aznar. Quan Matas tornà a la política illenca (març del 2003) va fer seus els trets del conservadorisme zaplanista, en especial l'animadversió cap a la normalització del català estàndard a les Illes, de la qual va

fer bandera en les eleccions de maig del 2003. L'estiu d'aquell any, amb Matas ja de president balear, va ser el de la màxima brillantor pública del grup d'amics conservadors, que instal·laren la seva cort d'estiu a Mallorca, a la qual atreïen tothom qui volgués ser alguna cosa en la constel·lació de poder del PP. Junts navegaven, sopaven, anaven a festes, jugaven a tennis o pàdel i lluien l'estètica a l'ús entre els triomfadors del PP. Era l'estiu en què Aznar havia de nomenar hereu. Convidaren Mariano Rajoy a passar les vacances amb ells a Mallorca i a navegar per la mar balear; van recalar a Eivissa per sopar amb Abel Matutes, però no a Menorca, on estuejava el president espanyol. Estaven segurs que Rajoy seria l'elegit i, també, futur president espanyol. El diari de Pedro J. arribà a lloar el setembre del 2003 la gran "perspicàcia" de Matas, que havia sabut apostar per Rajoy com a successor d'Aznar. La derrota del 2004 esvaí els somnis de futur compartit a la capital del regne. Però no l'amistat entre Zaplana, Pedro J. i Matas. El valencià continua visitant molt Mallorca, igual com l'empresari periodístic —que té un xalet a l'illa, famós per la seva polèmica piscina—, sempre tractats amb deferència especial pel president Matas.

*Miquel Payeras
Palma de Mallorca*

s'ha fet amb un perfil propi dins el partit i el grup més enllà del seu rol zaplanista. Susana Camarero i Asunción Oltra, diputades per València, li són fidels a l'igual que els castellonencs Fernando Castelló i Miguel Barrachina. Per Alacant, la crisi del PP de Benidorm li ha costat perdre els suports de Francisco Murcia Barceló i d'Enriqueta Seller. Ja només Amparo Ferrando està al seu costat. Entre els membres de la direcció del grup conserva una fantàstica relació amb Carlos Aragonés, que va ser cap de gabinet de José María Aznar i que ara és un dels tòtems de l'anomenat clan de Valladolid, que darrerament ha perdut molt de pes dins el partit, entre els quals Zaplana tenia un gran predicament.

Quan era president del País Valencià, els recursos de la Generalitat, que va deixar immersa en un gran deute, li van servir per arreplegar una bona colla de suports mediàtics a Madrid, sobretot a través de Canal 9 amb una bona nòmina de periodistes i tertulians. El millor aval que conserva és el del director d'*El Mundo*, Pedro J. Ramírez, que sempre ha evitat etiquetes dretanes i, com Zaplana, opta per definir-se com un liberal. En tota la crisi provocada per les gravacions dels diputats del PSPV, Ramírez ha estat el seu màxim defensor a Madrid entrevistant-lo en diumenge i donant àmplia cobertura a la defensa del portaveu parlamentari del PP. Als mitjans de comunicació, Zaplana també manté intacte el suport del subdirector de la revista dretana *Època*, Enrique de Diego.

És evident que Zaplana ha perdut suports polítics i mediàtics, però també empresarials. La seva relació amb Florentino Pérez, abans president del Reial Madrid i de la constructora ACS (molt afavorida en contractes d'obra pública a final dels noranta i principi d'aquesta dècada al País Valencià) ja no és la que era. S'explica que Pérez, com el potentíssim armador Fernando Fernández Tapia, quasi ni el saluda. Lluny queden les abraçades i magarrufes a la llotja del Bernabéu, fins i tot celebrant els gols del Madrid al València. I és que sembla que l'home ja no es menjarà Madrid, sinó que Madrid es pot acabar cruspint la seva carrera política.

Ferran Casas
Madrid

Caixes catalanes seduïdes per Terra Mítica

Els negocis de Zaplana també han esquitxat els comptes d'algunes caixes catalanes, que el 1999 van participar en la col·lecta que l'aleshores president valencià va fer per entitats financeres i empreses de tot l'estat per acabar de construir Terra Mítica. El 2004, l'empresa feia suspensió de pagaments i deixava de retornar els crèdits. El parc era una ruïna anunciada, però fins a 22 entitats financeres s'havien cregut la jugada.

Quan faltaven quinze mesos per a la presentació en societat de la gallina dels ous d'or d'Eduardo Zaplana, els números no sortien, faltaven un centenar de milions d'euros per culminar les obres de construcció del complex d'oci Terra Mítica. Calia tornar a passar el plat per empreses afins al PP valencià i espanyol i, a més de recórrer a les sempre disponibles CAM i Bancaixa, buscar diners més enllà de les fronteres valencianes. Era l'abril del 1999 i 22 entitats financeres de tot l'estat espanyol van signar un crèdit sindicat per import de 111,9 milions d'euros. Entre aquestes entitats, n'hi havia quatre de catalanes: Caixa Catalunya, Caixa Terrassa, Caixa Manlleu i el Banc Sabadell.

L'aportació catalana al crèdit de Terra Mítica va ser de 16,5 milions d'euros. Aquest crèdit vencia el 2007, però el desembre del 2003, Terra Mítica, Parque Temático de Benidorm, SA, ja no va satisfer el pagament a les entitats financeres. Dels 111,9 milions d'euros, faltava retornar-ne 83. El maig del 2004, el projecte Zaplana coneixia la ruïna anunciada des del primer dia. El

pare de Terra Mítica no arribava a un acord amb els creditors per tornar aquest crèdit sindicat: per una banda, la CAM i Bancaixa, propietàries de més del 40% de la companyia, es negaven a injectar més capital, i per l'altra Francesc Camps ocupava ara la Generalitat Valenciana i tampoc no estava disposat a avalar més préstecs per als negocis del seu rival dins del partit.

Sis anys després de la inauguració, l'administració valenciana ha enterrat més de 90 milions d'euros en el parc, una contribució gens menyspreable tenint en compte que múltiples especialistes i inversors privats van advertir que Terra Mítica naixia morta. La demanda formulada contra Terra Mítica per Caja Cantabria i Vital Kutxa, per exigir la devolució de 3,5 milions d'euros, va precipitar la suspensió de pagaments de l'empresa, amb uns deutes oficials de 71 milions d'euros, gairebé el doble que el 2003 (34,4 milions), i un deute global de 240 milions.

Però, per què les quatre caixes catalanes van decidir implicar-se en els negocis de Zaplana? Els crèdits sindicats són del tot habituals en obres promo-